

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 6Co/15/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219201073  
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4219201073.1

## Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležalovej, v právnej veci žalobcu: Ing. H. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., P. B. XXXX/X, zastúpený LÖWY & LÖWY s.r.o., Slowackého 56, Bratislava, IČO: 47 239 230, proti žalovaným: 1. Stavebné bytové družstvo Komárno, Zimná 16, Komárno, IČO: 00170984, v konaní zastúpený splnomocnencom: JUDr. Mgr. Marek Perdík, bytom Sobôtka 93, Rimavská Sobota, 2. R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., R. XXX/XX, 3. Y. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/X, 4. V. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/X, 5. Y. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/X, 6. N. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/X, 7. B. W. (rod. I.), nar. XX. XX. XXXX, bytom W., P. Y. XXX/XX, 8. Y. R. X. (predtým Y. I.), nar. XX. XX. XXXX, W., P. Y. XXX/XX, 9. Mgr. G. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, 10. Y. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, XX. Z. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., V. XXXX/XX, 12. H. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. X., P. XXX, K. republika, 13. R. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Q. XXXX/XX, 14. Mgr. T. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom T., B. U. XXXX/XX, v konaní zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o., Pohraničná 4, Komárno, IČO: 36721123, 15. H. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 16. T. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 17. W. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 18. Q. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., G. XXX/XX, 19. R. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, 20. Q. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XX, 21. K. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 22. Ing. L. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 23. V. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 24. T. T., nar. XX. XX. XXXX, W., Z. X/XX, 25. L. R., nar. XX.XX.XXXX, W. - B. U., J. XXX/XX, v konaní zastúpená matkou: T. L., bytom W. - B. U., J. XXX/XX, 26. Y. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, 27. Mgr. Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, 28. Ing. I. O. (rod. W.), nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, 29. P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 30. Ing. Q. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. XXX/X, 31. O. G., (predtým K.), nar. XX. XX. XXXX, W., Z. XXX/X, prechodný pobyt Z. út XX/a, XXXX X., T., 32. H. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 33. W. L. (I.), nar. XX. XX. XXXX, bytom P., W. XXXX/XX, 34. N. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 35. N. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 36. Q. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 37. P. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., W. XXX/X, 38. T. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., W. XXX/XX, 39. I. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 40. Q. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 41. L. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. - L., Y. XXXX/XX, 42. Y. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 43. P. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Z. X/XX, 44. Q. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. - B. U., Ul. K. Harmosa 14, o určenie, že pohľadávka nie je zabezpečená zákonným záložným právom a uloženie povinnosti na plnenie žalovanému 1/ rade, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 03. 08. 2020, č. k. 13C/12/2019-399, takto

### rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach vo výroku 1., 2. a 3. z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v časti určenia zamietol, žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej v 14. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalovaným v 1. až 13. rade, v 15. až 44. rade náhradu trov o určovacej žalobe nepriznal. Zároveň žalovaného v 1. rade zaviazal vydať žalobcovi potvrdenie, že žalobca ako vlastník bytu číslo XX, nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXX, číslo vchodu X., postavený na pozemku s parcelným číslom XXX a ako vlastník spoluvlastníckeho podielu 6801/192928 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu, v ktorom sa byt nachádza a ako vlastník spoluvlastníckeho podielu 6801/192928 na pozemku s parcelným číslom XXX registra „C“, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 362 m<sup>2</sup>, zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. W. (ďalej len predmetný byt) nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenie spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaného v 1. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi 100 % náhradu trov konania po vydaní potvrdenia do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca sa uvedenou žalobou domáhal určenia, že pohľadávka žalovaných v 2. až 44. rade v celkovej výške 21.053,75 eur, vyčíslená k 25.07.2018, nie je zabezpečená zákonným záložným právom podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z. z. a voči žalovanému v 1. rade sa domáhal uloženia povinnosti vydať mu potvrdenie, že ako vlastník bytu nemá žiadne nedoplatky. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 6 ods. 1, 2 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 31.10.2018, § 6 ods. 1, 2 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom od 01.11.2018, § 8 ods. 1 uvedeného zákona 8a ods. 1 uvedeného zákona, § 8b ods. 1, 2 zák. č. 182/1993 Z. z. účinnom do 31.10.2018, § 9 ods. 7, 8 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom od 01.11.2018, § 15 ods. 1, 2 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2019, § 15 ods. 3 uvedeného zákona v znení účinnom od 01.04.2019, § 151a OZ, § 151h ods. 1, 2, 3 OZ, § 151j ods. 1, 2 OZ. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že L. W. ako výlučný vlastník bytu č. XX na X. poschodí, vchod č. X bytového domu so súpisným č. XXX, na pozemku s parcelným č. XXX, ako aj spoluvlastníckeho podielu 6801/192928 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu, v ktorom sa byt nachádza a aj spoluvlastníckeho podielu v rovnakom rozsahu na pozemku s parcelným č. XXX, register „C“, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 362 m<sup>2</sup> v kat. území W., zomrel dňa XX.XX.XXXX. Vlastníka bytu zaťažovala povinnosť podľa § 10 ods. 1 veta prvá a § 10 ods. 6 zák. č. 182/1993 Z. z. poukazovať v súlade so zmluvou o výkone správy úhrady za plnenia a preddavky mesačne vopred do fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrady za plnenia. Na základe zmluvy o výkone správy, správu domu v súčasnosti vykonáva žalovaný v 1. rade ako správca. Tento prihlásil do dedičstva po poručiteľovi pohľadávku evidovanú ku dňu jeho smrti vo výške 303,48 eur. Okresný súd uznesením zo dňa 04.01.2017 sp. zn. 7D/185/2012-289 v dedičskej veci po nebohom L. W. nariadil likvidáciu dedičstva z LV č. XXXX pre kat. úz. W., bolo preukázané, že žalobca na základe osvedčenia o vykonaní dobrovoľnej dražby a potvrdenia o zaplatení ceny dosiahnutej vydražením nadobudol v súlade s § 27 ods. 1 veta prvá po bodkočiarku zák. č. 527/2002 Z. z. v celosti vlastnícke právo k predmetnému bytu. Podľa oznámenia povereného notára ako súdneho komisára dražobník - spoločnosť Finlegal services s.r.o. si nespĺnil svoju zmluvnú povinnosť do päť dní od zaplatenia ceny dosiahnutej vydražením zaslať navrhovateľovi dražby písomné vyúčtovanie odmeny dražobníka a všetkých preukázateľných a účelne vynaložených nákladov dražby a po odsúhlasení vyúčtovania do päť dní vyplatiť navrhovateľovi dražbu sumu dosiahnutú vydražením zníženú o odmenu dražobníka. Žalovaný v 1. rade prihlásil do dedičstva po poručiteľovi pohľadávku v úhrnnej výške 303,48 eur. Preto v prípade, že táto pohľadávka nebude uspokojená z rozvrhu výťažku speňaženia majetku poručiteľa v rámci likvidácie dedičstva, právoplatným skončením likvidácie dedičstva zanikne proti dedičom pohľadávka žalovaného v 1. rade voči poručiteľovi výške 303,48 eur. Nie je správny názor spoločnosti Finlegal services s.r.o., že zákonné záložné právo je prednostným právom, a to z dôvodu, že pôvodná právna úprava § 15 ods. 3 zák. č. 182/1993 Z. z., účinná do 10.10.1999, uprednostnila pohľadávky vlastníkov bytov a nebytových priestorov, vzniknuté z neplnenia povinností uvedených v § 10 ods. 1 a § 11 ods. 2 cit. zákona pri rozvrhovom pojednávaní pred ostatnými pohľadávkami, avšak zákonom č. 252/1999 Z. z. o bankách, ktorým sa novelizoval aj bytový zákon, došlo k vypusteniu časti predmetného ustanovenia, ktorým sa uprednostňovalo uspokojenie pohľadávok vzniknutých z neplnenia povinností podľa bytového zákona pred ostatnými pohľadávkami. Touto zmenou došlo k zrovnoprávneniu všetkých pohľadávok a zákonné záložné právo stratilo svoj prednostný charakter. Z uvedeného je zrejmé, že suma nad 303,48 eur nie je dlhom poručiteľa, teda nie je ani pohľadávkou žalovaného v 1. rade ako správcu voči poručiteľovi, keďže táto pohľadávka nad uvedenú sumu vznikla a stala sa splatnou až po smrti poručiteľa, kedy tento už nemal žiadne povinnosti (ani práva). Z uvedeného dôvodu suma nad 303,48 eur nemôže byť uspokojená v dedičskom konaní po poručiteľovi z rozvrhu výťažku speňažovania jeho majetku dobrovoľnou dražbou, realizovanou v rámci likvidácie dedičstva po poručiteľovi. Z vykonaného dokazovania je však zrejmé, že žalovaný v 1. rade v súvislosti s predmetným bytom eviduje pohľadávku vo výške 21.053,75 eur,

vyčíslenú k 14.05.2018, na zabezpečenie ktorej s poukazom na § 15 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 31.03.2019, vzniklo zo zákona záložné právo k bytu č. 19 a k príslúchajúcemu podielu nebytového priestoru domu, v ktorom sa byt nachádza, v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Žalobca po nadobudnutí vlastníctva uvedených nehnuteľností príklepom na dražbu a zaplatením ceny dosiahnutej vydražením nielenže zo zákona pristúpil k zmluve o výkone správy, ale stal sa aj nadobúdateľom zálohu s poukazom na § 151h ods. 1 OZ, v spojení s § 853 ods. 1 OZ, bez ohliadnuc na to, že v konaní nie je sporné, že on nie je v súvislosti s pohľadávkou vo výške 21.053,75 eur obligačným dlžníkom. Nepochybne sa však žalobca stal záložcom, keď sa stal účastníkom dobrovoľnej dražby konanej v rámci likvidácie dedičstva a stal sa vydražiteľom predmetu dražby, a to napriek tomu, že mal vedomosť o existencii zákonného záložného práva k predmetu dražby, ktoré bolo zapísané aj na liste vlastníctva. Žalobca vzniesol aj námietku premlčania uvedenej pohľadávky. Súd však dospel k záveru, že táto nie je dôvodná, a preto na ňu neprihliadol, keď nemal preukázanú dlžníkmi pôvodne vznesenú námietku premlčania peňažných nárokov ostatných vlastníkov dedičmi poručiteľa, resp. ich uhradenie. Pokiaľ sa žalobca domáhal požadovaného určenia neexistencie zákonného záložného práva k pohľadávkam vzniknutým pred nadobudnutím jeho vlastníckeho práva príklepom v dobrovoľnej dražbe dňa 14.05.2018, v snahe zabrániť výkonu zákonného záložného práva dobrovoľnou dražbou ním nadobudnutých nehnuteľností, súd dospel k záveru, že na strane žalobcu absentuje naliehavý právny záujem predpokladaný v § 137 písm. c/ CSP na požadovanom určení. Žalovaný v 1. rade ako správca nepodával v konaniach vedených Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 11C/4/2018 a 15C/46/2019 žaloby vo vlastnom mene (nepriamo zastupovanie), ale za žalobcu označil ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v zastúpení žalovaným v 1. rade. V danom prípade žalobca označil správcu za stranu sporu ako žalovaného v 1. rade a súd s ním aj konal, pričom konal aj s ostatnými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov ako procesnými stranami, ktorých označil ako žalovaných 2. až 44. Pokiaľ v danom konaní je predmetom určenia neexistencie zákonného záložného práva ostatných vlastníkov, je nepochybné, že títo ostatní vlastníci sú pasívne vecne legitimovaní, keďže oni sú nezastupiteľnými nositeľmi hmotného práva tvoriaceho predmet sporu a žalobca ich správne označil za žalovanú stranu sporu. Žalovaný v 1. rade nie je v spore o určenie pasívne vecne legitimovaný, keďže nie je záložným veriteľom podľa § 15 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. S poukazom na všetky uvedené dôvody a ich vzájomné súvislosti súd žalobu v časti určenia zamietol ako nedôvodnú. Žalobca si voči žalovanému v 1. rade uplatnil aj nárok na vydanie potvrdenia, že ako vlastníak predmetného bytu nemá nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbu fondu prevádzky, údržby a opráv z dôvodu, že žalovaný v 1. rade mu odmietol takéto potvrdenie vydať. V konaní bolo preukázané, že žalobca nemá nedoplatky, preto súd žalobe v časti uplatneného nároku žalobcu na uloženie povinnosti žalovanému v 1. rade vyhovel najmä, keď sa požadovaným potvrdením má osvedčiť pravdivá skutočnosť o platobnej disciplíne žalobcu ako spotrebiteľa v súvislosti so zmluvou o výkone správy, uzavretou so žalovaným v 1. rade ako správca, ku ktorej žalobca pristúpil pri prechode vlastníctva nehnuteľností. O náhrade trov konania rozhodol vo vzťahu k žalobkyni v 14. rade podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal jej náhradu trov konania 100 % a vo vzťahu k žalovaným v 1. až 13. rade a v 15. až 44. rade ako procesne úspešným stranám v časti určenia nepriznal náhradu trov konania, keď zo spisu nevyplýva, že by im nejaké trovy konania vznikli. V časti o nároku uloženia povinnosti naplnenia bol žalobca v celom rozsahu úspešný, a tak súd o náhrade trov konania o tomto nároku rozhodol s poukazom na § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca čo do výroku 1. a závislého výroku o trovách konania a domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, prípadne zmeny a určenia, že pohľadávka žalovaných v 2. až 44. rade vo výške 21.053,75 eur nie je zabezpečená zákonným záložným právom podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z. z. k predmetnému bytu. V dôvodoch odvolania uviedol, že odvolanie podáva podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t. j. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného úkonu, ktoré neboli uplatnené a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na ust. § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého má byť odôvodnenie rozhodnutia konzistentné a vnútorne presvedčivé. Základné vady nedostatku odôvodnenia vníma v odôvodnení súdu čo do zamietnutia žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Žalobca sa petitom žaloby domáhal, že pohľadávka žalovaných v 2. až 44. rade vo výške 21.053,75 eur nie je zabezpečená zákonným záložným právom podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z. z. k predmetnému bytu. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že je sporné, že pohľadávka, ktorá má

byť záložným právom vlastníkov bytov a nebytových priestorov k zálohu, je vo výške 21.053,75 eur. Súd mal v čase odôvodnenia rozhodnutia vedomosť, že v ďalšom konaní vedenom proti deťom poručiteľa, kde sa žalovaný v 1. rade domáhal voči nim zaplataenia nedoplatku za obdobie od 01. 01. 2013 do 31. 12. 2016. Predmetom daného konania je nedoplatok vo výške 8.511,39 eur. S poukazom na vyššie uvedené je preto jednoznačne sporná výška pohľadávky, ktorá má byť podľa tvrdenia žalovaných zabezpečená záložným právom na zálohu. Žalobca poukazoval v priebehu konania, že pokiaľ má záložné právo, ktoré viazne na zálohu, akcesorickú povahu, pričom bol v konaní preukázaný čiastočný zánik pohľadávky a bola v konaní preukázaná spornosť samotnej pohľadávky, musí byť daný naliehavý právny záujem na určení, a to s poukazom aj na možný zásah do vlastníckeho práva žalobcu, kde hrozí práve v dôsledku možného predaja zálohu pre pohľadávku, ktorá je sporná. Rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí takými vadami, ktoré ho čo do odôvodnenia robia arbitrárnym a nepreskúmateľným, vnútorne rozporným a nekonzistentným. Pre posúdenie a rozhodnutie v prejednávanej veci je rozhodujúci výsledok konania pod sp. zn. 6Csp/55/2017, pričom o existencii nich sa dozvedel až z odôvodnenia rozhodnutia a sú zásadné pre posúdenie dôvodnosti žaloby. Súd prvej inštancie tiež nevykonal navrhované dôkazy, pokiaľ ide o obsah rozsudku sp. zn. 8Csp/254/2017, súd len prečítal jeho obsah bez toho, aby mal žalobca možnosť do neho fyzicky nahliadnuť alebo oboznámiť sa s jeho obsahom. Žalobca žiadal pripojenie celého spisu tak, aby sa mohol oboznámiť aj s obsahom podanej žaloby a prípadnými námietkami žalovaných v predmetnom konaní. S poukazom na uvedené aj v tomto kontexte súd nevykonal navrhnuté dôkazy za účelom úplného zistenia skutkového stavu. Okrem nedostatku odôvodnenia a rozhodnutia má za to, že nesprávne právne posúdenie spočíva aj v nesprávnej interpretácii a aplikácii ust. § 137 písm. c/ CSP. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje názor súdu ohľadne neexistencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení za nesprávny a taký, ktorý zakladá dôvod pre zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia čo do napadnutého výroku.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že v úvode svojho odvolania žalobca argumentuje zmätočným a navyše klamlivým tvrdením, v zmysle ktorého spoločnosť Finlegal services s.r.o., ktorá navyše nie je ani účastníkom tohto konania, bez právneho dôvodu disponuje sumou dosiahnutou vydražením predmetných nehnuteľností. Na podporu tohto tvrdenia však nepriložil žiadne dôkazy. Žalovaný v 1. rade má vedomosť o tom, že časť výťažku rovnajúca sa jeho pohľadávke, má táto spoločnosť v depozite, pričom jeho vydanie je podmienené rozhodnutím vo veci samej a zostávajúcu časť zaslala spoločnosť na účet notára, ktorý koná v rámci likvidácie dedičstva po zosnulom predchádzajúcom vlastníkovi nehnuteľnosti. Žalobca spochybňuje odôvodnenie súdu prvej inštancie o tom, že nebol pri nadobúdaní zálohu dobromyseľný. Žalobca bol zo strany žalovaného v 1. rade informovaný o tom, že na nehnuteľnostiach viazne zákonné záložné právo, zabezpečujúce splatnú pohľadávku o ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Nemôže súhlasiť ani s názorom žalobcu, že rozhodnutie nie je dobre odôvodnené. Súd dospel k svojmu rozhodnutiu na základe početných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v odôvodnení rozhodnutia, pričom odôvodnenie predstavuje logicky usporiadaný celok a samo o sebe podáva aj podrobné vysvetlenie dôvodov, v rámci ktorých sa v danom prípade nemožno stotožniť s argumentáciou žalobcu. Pokiaľ ide o nedostatok naliehavého právneho záujmu, konštatovaného zo strany súdu prvej inštancie, s týmto záverom sa v plnom rozsahu stotožňuje, nakoľko žalobca žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal neexistenciu alebo spornosť pohľadávky zabezpečenej zákonným záložným právom v zmysle § 15 ods. 1 bytového zákona a tiež ani svoju dobromyseľnosť v tom zmysle, že záloh nebol nezaťažený. Pokiaľ ide o jeho námietku, že mu nebolo umožnené bližšie sa oboznámiť s rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 8Csp/254/2017, podotkol, že rozhodnutia súdov SR sú vyhlasované verejne a sú tiež povinne zverejňované spôsobom ustanoveným zákonom. V závere uviedol, že žalobca pri nadobúdaní nehnuteľností do svojho vlastníctva nebol dobromyseľný a žiadnym hodnoverným dôkazom nespochybnil ani existenciu, či spornosť pohľadávky ostatných vlastníkov, resp. jej zabezpečenia, t. j. nepreukázal neistotu v právnych vzťahoch, ktorú by bolo potrebné prostredníctvom určovacej žaloby odstrániť.

4. K vyjadreniu žalovaného v 1. rade sa vyjadril žalobca, ktorý opätovne navrhol rozhodnúť tak, ako uvádzal vo svojom odvolaní. Uviedol, že je nepravdivé, zavádzajúce a ničím nepodložené tvrdenie, že peňažné prostriedky sú tu zadržované (na účte spoločnosti Finlegal services s.r.o.) ako v depozite a ich vydanie je podmienené právoplatným skončením konania sp. zn. 11C/4/2018. V predmetnom konaní nebolo nariadené žiadne neodkladné, ani iné opatrenie, ktoré by oprávňovala spoločnosť zadržovať predmetné finančné prostriedky do právoplatného skončenia konania. Navyše

si tu menovaná spoločnosť uzurpuje rozhodovanie o peňažných prostriedkoch, ktoré jej nepatria, a to nad rámec jej právomoci. V celom rozsahu trvá na svojom podrobnom zdôvodnení a objasnení splnenia osobitnej podmienky určovacej žaloby v podobe existencie naliehavého právneho záujmu. Tým, že súd neoboznámil rozsudok sp. zn. 8Csp/254/2017, sa dopustil procesného pochybenia a takýmto postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

5. Ostatní žalovaní sa k odvolaniu nevyjadrili.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) predtým, ako pristúpil k prejednaniu veci, skúmal, či sú splnené procesné podmienky v zmysle ust. § 161 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné rozsudok v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušiť a konanie zastaviť (§ 159 CSP).

7. Podľa § 156 CSP, konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

8. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

9. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

10. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (ods. 2). Podľa ust. § 161 ods. 1 CSP, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods. 2 CSP). Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na skutočnosť, že pri nesplnení procesných podmienok konania treba rozlišovať, či ide o nedostatky odstrániteľné alebo neodstrániteľné. Za neodstrániteľné nedostatky podmienky konania sa považuje nedostatok právomoci súdu, ďalej res iudicata (§ 230 CSP), nedostatok spôsobilosti byť stranou v spore (§ 61 CSP) a tiež litispendencia (§ 159 CSP), čo je aj prípad prejednávanej veci. Neodstrániteľné nedostatky procesnej podmienky spôsobujú, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť, a to podľa ust. § 161 ods. 2 CSP, resp. podľa § 159 CSP, ako v tomto prípade, keďže ust. § 159 CSP výslovne stanovuje súdu obligatórnu povinnosť neskôr začaté konanie zastaviť v prípade, ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie.

11. Na vysvetlenie problematiky považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že prekážka skôr začatého konania (litispendencia) patrí k negatívnym procesným podmienkam. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady slúžiace k tomu, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej. Predstavuje také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ civilného konania. Kedykoľvek v priebehu konania, ak súd zistí nedostatok procesnej podmienky, postupuje v konaní v závislosti od toho, či ide o odstrániteľný alebo neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, pričom ak zistí, že ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, musí uznesením konanie zastaviť. Súd existenciu prekážky litispendencie ex offi (z úradnej povinnosti) skúma kedykoľvek v priebehu celého konania. Predmetná prekážka vyjadruje procesnú situáciu, keď o tom istom spore, medzi tými istými stranami prebieha na súde iné konanie a totožnosť predmetu konania predstavuje totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja. Ako už bolo uvedené vyššie, litispendencia predstavuje negatívnu procesnú podmienku a tak jej nedostatok je neodstrániteľný, čo vedie vždy k zastaveniu konania z dôvodu existencie právneho princípu ne bis in idem (nie dvakrát o tom istom).

12. Okresný súd Komárno prejednáva pod sp. zn. 11C/4/2018 žalobu žalobcov označených ako ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov, spoluvlastníci spoločných častí a zariadení spoločných priestorov príslušenstva pozemku k bytovému domu so súpisným číslom XXX vo vchode č. X, na ulici Z. v W., v zastúpení správcom Stavebným bytovým družstvom Komárno, proti žalovanému Ing. H. X., o určenie, že zákonné záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov, spoluvlastníkov spoločných častí a zariadení spoločných priestorov, príslušenstva, pozemku k bytovému domu so súpisným číslom XXX vo vchode č. X, na ulici Z. v W. v zmysle ust. § 15 ods.

1 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, je vo vzťahu k zálohu, ktorým sú nehnuteľnosti evidované Okresným úradom W., katastrálnym odborom zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, kat. úz. W., obec W., okres W. v celosti ako pozemok parc. č. XXX o výmere 362 m<sup>2</sup>, druh pozemku zastavené plochy a nádvoría, umiestnenia pozemku: jeden a byt č. XX nachádzajúci sa na X. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXX vo vchode č. X, prednostným vo vzťahu k ostatným záložným právam, evidovaným na liste vlastníctva č. XXXX, kat. úz. W., obec W., okres W. ku dňu 14. 05. 2018. Táto žaloba bola podaná na Okresný súd Komárno dňa 11. 12. 2018.

13. Ten istý súd koná pod sp. zn. 13C/12/2019 o žalobe žalobcu Ing. H. X. proti žalovanému v 1. rade Stavebné bytové družstvo v Komárne a ostatných žalovaných označených ako žalovaní v 2. až 44. rade, o určenie, že pohľadávka žalovaných v 2. až 44. rade vo výške 21.053,75 eur nie je zabezpečená zákonným záložným právom podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z. z. k tomu istému bytu a zároveň podal žalobca aj žalobu o uloženie povinnosti vydať žalobcovi potvrdenie, že žalobca ako vlastník predmetného bytu nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenie spojené s užívaním bytu v dome a na tvorbu fondu prevádzky, údržby a opráv. Táto žaloba bola na Okresný súd Komárno podaná dňa 14. 03. 2019. Súd v prejednávanej veci rozhodol rozsudkom, kde žalobu o určenie, že pohľadávka žalovaných v 2. až 44. rade nie je zabezpečená zákonným záložným právom podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z. z. zamietol a zároveň druhým výrokom určil žalovanému v 1. rade vydať žalobcovi potvrdenie, že nemá nedoplatky na úhradách spojených s užívaním bytu. V tejto časti rozsudok odvolaním nebol napadnutý a v tejto časti rozsudok zostal právoplatný, a preto súd preskúmať, či sú splnené procesné podmienky len v časti určenia, či je alebo nie je pohľadávka žalovaných zabezpečená zákonným záložným právom podľa § 15 zák. č. 182/1993 Z. z. Z pripojeného spisu sp. zn. 11C/4/2018 odvolací súd zistil, že toto konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že konanie vedené na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 11C/4/2018 bráni konaniu vedenému na tom istom súde pod sp. zn. 13C/12/2019, pretože ide o tú istú právnu vec, t. j. o právnu vec s rovnakým predmetom konania a identickými stranami sporu.

15. Ten istý predmet sporu je daný vtedy, ak v konaní ide o nárok, ktorý je vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností. Podľa odvolacieho súdu niet pochybností o tom, že čo sa týka podmienky rovnakého základu nároku, tá je splnená. V obidvoch konaniach ide o posúdenie, či k predmetnému bytu, ktoré nadobudol žalobca, sa viaže zákonné záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v zmysle ust. § 15 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z., čiže ide o posúdenie otázky vzniku zákonného záložného práva k predmetnému bytu a v prípade konania vedenom pod sp. zn. 11C/4/2018 aj o posúdenie, či toto zákonné záložné právo je prednostným vo vzťahu k ostatným záložným právam. Totožnosť predmetu konania je daná tým, že v obidvoch konaniach sa posudzuje ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplývajúci z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode), to znamená, že návrh, ktorý smeruje k súdu, nemusí mať totožné znenie, ale základ tohto nároku musí byť spoločný (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev zo dňa 08. 12. 1987, Case 144/86, Gubisch maschinenfabrik kg v Giulio Palumbo).

16. Obidva spory tak majú podľa odvolacieho súdu rovnaký predmet a obidva žalobné návrhy vyplývajú z rovnakých skutkových zistení, a to, či v čase vykonania dražby na predmetných nehnuteľnostiach viazlo zákonné záložné právo v zmysle ust. § 15 zák. č. 182/1993 Z. z.

17. Podľa odvolacieho súdu je splnená aj podmienka tých istých strán, nie je totiž rozhodujúce, že v paralelne prebiehajúcich konaniach sporové strany vystupujú v iných procesných postaveniach. Odvolací súd na základe uvedeného konštatuje, že konanie o žalobe vedenej pod sp. zn. 11C/4/2018 vytvára prekážku litispendencie pre konanie vedenom pod sp. zn. 13C/12/2019, pretože otázka, či tu zákonné záložné právo je alebo nie je, bude posúdená v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/4/2018 z toho istého právneho vzťahu alebo práva. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd postupoval v zmysle ust. § 159 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a konanie zastavil.

18. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1, 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania, keď k zastaveniu konania došlo z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).